

Valtuustoaloite Näränperäntien ja Krannikadun avaamiseksi

KV 16.08.2021 § 126

Valmistelija

Hallintopäällikkö Outi Kääriäinen:

Valtuutettu Antti Kaarlela jätti 16.8.2021 seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

"Tornion kaupungin hallitus on tehnyt päätöksen §264 KH 09.08.2021 367/09.00/2021. Tällä päätöksellä on takautuvasti hyväksytty Krannikadun sulkeminen kaupungin toimesta. Krannikadun rajanylityspaikka on suljettuna 22-08 välisenä aikana kaupungin päätöksellä. Päätös ei koske Näränperän rajanylityspaikkaa, mutta se on suljettuna siitä huolimatta kaupungin toimesta.

Näränperäntie ei ole kaupungin tie vaan vanha Tullilakiin kirjattu Tullitie, joka on ollut olemassa aina itsenäisyyden aja alusta ja tätä ennenkin. Shengenin tultua tullitiet lakkautettiin ja niistä tuli Schengen säännösten tarkoittamia teiden rajanylityspaikkoja. Myöhemmin avattu Krannikatu on myös rajanylityspaikka.

Teiden ylläpito kuuluu kaupungille

PERUSLAKI - 9§ Liikkumisvapaus

Suomen kansalaisella ja maassa laillisesti oleskelevalla ulkomaalaisella on vapaus liikkua maassa ja valita asuinpaikkansa.

Jokaisella on oikeus lähteä maasta. Tähän oikeuteen voidaan lailla säätää välttämättömiä rajoituksia oikeudenkäynnin tai rangaistuksen täytäntöönpanon varmistamiseksi taikka maanpuolustusvelvollisuuden täyttämisen turvaamiseksi.

Suomen kansalaista ei saa estää saapumasta maahan, karkottaa maasta eikä vastoin tahtoaan luovuttaa tai siirtää toiseen maahan. Lailla voidaan kuitenkin säätää, että Suomen kansalainen voidaan rikoksen johdosta tai oikeudenkäyntiä varten taikka lapsen huoltoon tai hoitoon koskevan päätöksen täytäntöönpanemiseksi luovuttaa tai siirtää maahan, jossa hänen ihmisoikeutensa ja oikeusturvansa on taattu. (24.8.2007/802).

Ulkomaalaisen oikeudesta tulla Suomeen ja oleskella maassa säädetään lailla. Ulkomaalaista ei saa karkottaa, luovuttaa tai palauttaa, jos häntä tämän vuoksi uhkaa kuolemanrangaistus, kidutus tai muu ihmisarvoa loukkaava kohtelu.

Muutama ote Schengenin rajasäännöstöstä

1 LUKU

2 artikla - määritelmät (ote) Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) kaikkieä yhteisiä maarajoja, joki- ja järvirajat mukaanluettuna

22 artikla - Sisärajojen ylittäminen

Sisärajat voidaan ylittää milloin tahansa ilman, että henkilöitä tarkastetaan heidän kansalaisuudestaan riippumatta.

24 artikla – Liikenteen

Jäsenvaltioiden on poistettava kaikki liikenteen sujuvuutta haittaavat esteet

teiden rajanylityspaikoilta sisärajoilla, erityisesti nopeusrajoitukset, jotka eivät perustu yksinomaan liikenneturvallisuutta koskeviin näkökohtiin.

Kaupungin päätös näyttäisi olevan näiden kohtien mukaan voimassa olevien lakien ja säädösten vastainen.

Rajan voi sulkea valtioneuvoston päätöksellä Eulle tehdyn ilmoituksen jälkeen. Tämän kaltaista päätöstä ei ole tietääkseni voimassa.

Rajavartioston antama virka-apu kaupungille on myös epäselvä. Osa liikennejärjestelyistä on tieliikennelain vastaisia.

Rajanylityspaikkojen sulkeminen haittaa ihmisten ja tavaroiden liikkumista, sekä elinkeinojen harjoittamista.

Esitän, että Tornion kaupunki purkaa rajanylitystä haittaavat esteet välittömästi.”

Päätettiin saattaa aloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Saatettiin aloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Jakelu

Hannu Markkula

KH 23.08.2021 § 296

Valmistelija

Kaupunginlakimies Hannu Markkula, 050 597 1342

Kaupunginvaltuutettu Antti Kaarlela jätti valtuustoaloitteen 16.8.2021, jossa hän esittää rajanylitystä haittaavien esteiden purkamista ja perustelee esitystään mm. Suomen perustuslain ja Schengenin rajasäännösten määräyksillä.

Tornion kaupunki on pyytänyt 18.8.2021 sisäministeriöstä, Rajavartiolaituksen oikeudelliselta osastolta lausuntoa. Lausuntopyynnössä on pyydetty vastausta siihen, onko kaupunginhallituksen 9.8.2021 § 264 tekemä päätös koskien Krannikadun tilapäistä sulkemista ollut laillinen. Lausuntopyynnön liitteinä on ollut kaupunginhallituksen ko. päätös sekä Antti Kaarlelan kaupunginvaltuustossa 16.8.2021 jättämä valtuustoaloite.

Valtuustoaloitteessa vaaditaan Näränperäntien ja Krannikadun avaamista. Näränperäntie on avattu kokonaan liikenteelle jo ennen kaupunginhallituksen 9.8.2021 tekemää päätöstä.

Valtuustoaloitteessa on vedottu perustuslain 9 §:n liikkumisvapauteen. Kyseisen lainkohdan mukaisesti jokaisella Suomen kansalaisella on oikeus lähteä maasta ja myös palata maahan. Tätä perustuslain takaamaa oikeutta on voitu ja voidaan koko ajan toteuttaa; rajan voi ylittää useammasta rajanylityspaikasta eikä yhden rajanylityspaikan tilapäinen sulkeminen ole ristiriidassa liikkumisvapauden kanssa. Liikkumisvapautta voi toteuttaa niillä rajanylityspaikoilla, jotka ovat avoinna.

Valtuustoaloitteessa on edelleen vedottu Schengen –sopimukseen ja väitetty kaupunginhallituksen päätöksen olevan ristiriidassa sopimuksen tietyjen kohtien kanssa. Rajavartiolaitoksen oikeudelliselta osastolta 20.8.2021 saadun lausunnon mukaan kaupunginhallituksen em. päätöksessä ei ole kyse Schengenin rajasäännöstöön liittyvistä toimista eikä siten sisärajalikenteeseen kohdistuvista rajoituksista. Päätöstä ei siten voida pitää Schengenin rajasäännösten vastaisena.

Aloitteessa todetaan, että Rajavartioston antama virka-apu kaupungille on epäselvä. Tähän väitteeseen on vaikea ottaa kantaa, koska väitettä ei ole perusteltu. Tältä osin todetaan, että Tornion kaupunki on esittänyt kirjallisen virka-apupyynnön, johon Rajavartiolaitos on kirjallisesti vastannut ja käytännössä on toimittu juuri tuon pyynnön ja siihen annetun vastauksen mukaisesti, eli Rajavartiolaitos on avustanut rajalla tapahtuvassa asiakirjojen tarkastuksessa sekä turvannut koronatestauksen sujumista.

Edelleen aloitteessa todetaan, että osa liikennejärjestelyistä on tieliikennelain vastaisia. Tämäkin väite on perustelematon, joten siihen on vaikea ottaa kantaa. Tältä osin todetaan, että kaupunginhallituksen em. päätöksessä on todettu, että tieliikennelain 187 §:n mukaan tien tilapäisestä sulkemisesta päättää se, jolla on oikeus asettaa liikenteenohjauslaite, eli tässä tapauksessa Tornion kaupungilla.

Aloitteessa on lisäksi todettu, että rajanylityspaikkojen sulkeminen haittaa ihmisten ja tavaroiden liikkumista ja elinkeinojen harjoittamista. Kuten edellä on todettu, rajanylityspaikoista on suljettuna ainoastaan Krannikatu, yöaikaan kokonaan ja muutoin Suomesta Ruotsiin. Kahden muun rajanylityspaikan ollessa jatkuvasti käytettävissä voidaan katsoa, ettei aloitteessa mainittua haittaa ole ainakaan kohtuuttomasti aiheutettu millekään taholle.

Kaiken edellä esitetyn perusteella katson, että ei ole aihetta muuttaa kaupunginhallituksen 9.8.2021 tekemää päätöstä koskien Krannikadun tilapäistä sulkemista.

Oheisaineisto	Kaupunginhallituksen päätös 9.8.2021 § 264 Valtuustoaloite 16.8.2021 Rajavartiolaitoksen oikeudellisen osaston lausunto 20.8.2021
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kujala Jukka
Päätösehdotus	Merkitään asia tiedoksi ja saatetaan kaupunginvaltuuston tietoon sekä katsotaan aloite loppuun käsitellyksi.
Päätös	Merkittiin tiedoksi ja saatetaan kaupunginvaltuuston tietoon sekä katsotaan aloite loppuun käsitellyksi.

KV 30.08.2021 § 135
761/00.04.02/2021

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättää:

merkitä asian tiedoksi ja katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyttiin.

